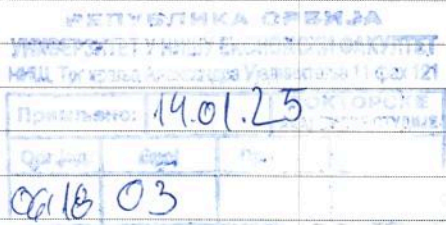

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Дашић, Љубиша, Милош
Датум и место рођења	24.06.1984. године, Приштина
Основне студије	
Универзитет	Универзитет у Београду
Факултет	Војна академија
Студијски програм	Економски смер
Звање	Дипломирани економиста
Година уписа	2003.
Година завршетка	2008.
Просечна оцена	8,98

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	
Факултет	
Студијски програм	
Звање	
Година уписа	
Година завршетка	
Просечна оцена	
Научна област	
Наслов завршног рада	

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Финансије и банкарство
Година уписа	2009
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	9,18

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Утицај политичких институција на прилив страних директних инвестиција
Име и презиме ментора, звање	проф. др Наташа Голубовић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-009/13-022 од 10.09.2013.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	260
Број поглавља	4
Број слика (шема, графикона)	25
Број табела	18
Број прилога	1

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Дашин, М. (2022). Political Risk and Quality of Governance as Determinants of Foreign Direct Investments in the Transition Countries. <i>Economic Themes</i>, 60(3): 343-367, ISSN:0353-8648, ISSN: 2217-3668 (Online издање), DOI 10.2478/ethemes-2022-0019, UDC 323.2:339. 727.22(497). У раду се путем динамичког панел модела испитује утицај политичких институција и квалитета управљања као детерминанти страних директних инвестиција (СДИ) у две групе земаља у транзицији – осам балканских и четири централноевропске земље, у периоду између 2002. и 2019. године. Резултати истраживања показали су да статистички значајан утицај на прилив СДИ у централноевропским земљама имају политички ризик и контрола корупције, а да ефективност владе и регулаторни квалитет немају значајнију улогу у привлачењу СДИ. У балканским земаљама статистички значајан утицај на прилив СДИ има само политички ризик. Резултати указују на то да политичке и институционалне реформе у балканским земљама заостају за истим променама у централноевропским земљама, и да у балканским земљама, због бирократске неефикасности и неефикасног институционалног система, корупција може играти улогу у привлачењу СДИ у кратком року, као механизам превазилажења поменутих ограничења.	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

У складу са Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршеног рада – докторске дисертације, Економског факултета у Нишу, кандидат Милош Дашин положио је све испите предвиђене наставним планом и програмом на докторским студијама на Економском факултету у Нишу, успешно одбранио два докторантска колоквијума презентујући резултате истраживања у вези са пријавом докторске дисертације, пријавио тему докторске дисертације за коју је добијена сагласност од стране Економског факултета и Универзитета у Нишу (Одлука НСВ број 8/18-01-009/13-022 од 10.09.2013.године) и објавио потребан број радова из научне области у оквиру које је урађена докторска дисертација. Кандидат је Факултету поднео захтев за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака урађене докторске дисертације. Имајући у виду све претходно наведено, констатујемо да кандидат Милош Дашин испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Економског факултета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација, поред увода, закључка и листе референци, садржи четири логички повезана поглавља, од којих се прва три односе на установљивање теоријских оквира истраживања, док је у четвртном описан поступак и представљени резултати емпиријског истраживања.

У Уводу докторске дисертације истакнути су значај и циљ истраживања, методе и технике које ће бити коришћене у истраживању, дефинисан хипотетички оквир истраживања и наведени очекивани резултати докторске дисертације.

У првом делу дисертације *Економска улога политичких институција* анализира се сложен утицај политичких институција на економску ефикасност и привредни раст, који се огледа кроз деловање политике на економске перформансе путем обликовања економског система. Такође се указује на то да су односи између политичких институција и привреде тесно испреплетани и међузависни и да су одраз сложених односа и утицаја који се јављају између економске и политичке сфере. Теоријски оквир за анализу односа политичких институција и економских перформанси је теорија јавног избора.

У другом делу дисертације, који носи назив *Институционалне детерминанте страних директних инвестиција*, анализирају се различити облици страних директних инвестиција и указује на њихове позитивне и негативне аспекте. Након тога се даје преглед бројних емпиријских истраживања утицаја политичких институција на токове СДИ. Сложени однос политичких институција и страних улагања детаљније се истражује кроз сагледавање односа политичких институција и СДИ у теорији, односа квалитета политичких институција и СДИ, утицаја политичких институција и СДИ на економску политику земље и кроз приказ институционалних промена које утичу на прилив СДИ. На крају другог дела докторске дисертације објашњени су механизми утицаја политичких институција на СДИ и ефекти тог утицаја.

У оквиру трећег дела *Реформе и утицај политичких институција на прилив СДИ у земљама Централне и Источне Европе и Србији* истражује се достигнути ниво развијености институционалног амбијента за страна улагања у земљама Централне и Источне Европе и Србији, а посебна пажња је усмерена на истраживање реформе политичких институција Србији, где се прати развој политичких институција и потреба, значај, дубина и резултати спроведених реформи у Србији. У наставку се пореди прилив кретања СДИ у земљама Централне и Источне Европе и Србији у периоду транзиције.

У последњем, четвртном делу докторске дисертације - *Истраживање односа између политичких институција и страних директних инвестиција у одабраним земљама Централне и Источне Европе* - тестира се сложени утицај политичких институција на прилив СДИ у изабраним земљама Централне и Источне Европе. На почетку истраживања најпре се образлаже методолошка основа истраживања. Наводе се методе прикупљања и анализе података и дефинишу променљиве економетријског модела, описују се статистички услови за пет независних варијабли и СДИ у изабраним земљама Централне и Источне Европе, а затим анализира како ових пет варијабли

утичу на прилив СДИ у периоду од 1998. до 2019. године. Резултати истраживања показују да на СДИ утиче њихов ниво из претходног периода, док се мањи проценти варијација СДИ објашњавају и помоћу привредног раста, институционалне стабилности и ефикасности јавне управе, при чему је утицај институционалне стабилности негативан, а утицај ефикасности јавне управе позитиван али није статистички значајан. У Закључку су сумирани резултати истраживања, указано на постојећа ограничења и могуће правце будућих истраживања, као и на практичне импликације резултата истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Циљ истраживања, дефинисан у пријави докторске дисертације, био је да се истражи утицај политичких институција на прилив СДИ. Остваривање овако дефинисаног циља захтевало је анализу разлика у квалитету политичких институција и како оне утичу на прилив СДИ. Резултати истраживања указали су на то да се тек мањи проценти варијација СДИ у одабраној групи транзиционих земаља могу објаснити преко институционалне стабилности и ефикасности јавне управе. Донекле контраинтуитивни резултати добијени у овом истраживању, а који се тичу негативног утицаја институционалне стабилности на СДИ, док је утицај ефикасности јавне управе позитиван али није статистички значајан, у одређеној мери могу се објаснити развојним специфичностима посматраних земаља у посматраном периоду. Ради се о земљама са недовољно изграђеним институционалним оквиром, а из угла страних инвеститора слабије регулисана тржишта нуде већу флексибилност у вођењу пословних операција, еколошким стандардима и прилагођавању променљивим тржишним условима. Знатан део прилива СДИ у ове земље био је мотивисан потрагом за сировинама, а ова врста СДИ најмање је осетљива на квалитет политичких институција и демократије. Негативан утицај демократских институција на СДИ које су мотивисане потрагом за сировинама, може умањити, неутралисати или чак надмашити позитиван ефекат демократије на СДИ које су у потрази за ефикасношћу и новим тржиштима.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Добијени резултати представљају допринос теоријским и емпиријским истраживањима која се баве институционалним и политичким одредницама СДИ. Како је већина претходних истраживања пажњу усмерила на развијене земље или земље у развоју, овај рад проширује налазе претходне литературе на транзиционе земље Централне и Источне Европе, чиме у великој мери преиспитују постојећи теоријски ставови и емпиријски резултати. Резултати истраживања имају практичне импликације за креирање политика у смислу идентификације фактора који опредељују стране инвеститоре. Иако емпиријско истраживање у овој дисертацији није показало да политичке институције у овој групи транзиционих земаља значајније утичу на СДИ, то не умањује значај институционалног оквира у привлачењу СДИ. Прилив СДИ резултат је деловања сложеног скупа фактора, при чему се утицај политичких институција на СДИ одвија у оквиру јединствених економских и политичких институционалних структура земаља домаћина. Земље које нису у стању да побољшају институционални амбијент и обезбеде заштиту својинских права мораће и даље да посежу за подстицајима у виду пореских олакшица, ниском ценом земљишта или ексклузивним приступом природним ресурсима. Унапређење институционалног амбијента и ефикасна заштита својинских права могу привући стране инвеститоре, уз мање жртвовање државних и друштвених ресурса. У том смислу, изградња квалитетних политичких институција и демократских процедура има дугорочан, односно стратешки значај.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Кандидат је током процеса израде докторске дисертације показао висок степен самосталности и научни резултати у докторској дисертацији резултат су његовог самосталног научног рада. Самосталним избором теме и постављањем истраживачких питања креирао је оквир за израду докторске дисертације. Консултовањем релевантне литературе, креирањем базе података и предлагањем методологије за емпиријску анализу, показао је висок ниво самосталности у научног раду. Током свих фаза припреме и израде дисертације, кандидат је уважавао сугестије ментора и чланова Комисије. Након обављеног истраживања, кандидат је јасно указао на допринос истраживања, постојећа ограничења, као и правце будућих истраживања.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја дисертације, као и степена остварености постављених циљева и самосталности научног рада кандидата, Комисија констатује да је докторска дисертација одговарајућег квалитета и урађена у складу са Законом, Статутом Универзитета и Статутом Економског факултета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Милоша Дашића, под називом "Утицај политичких институција на прилив страних директних инвестиција", и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије

8/18-01-008/24-036

Датум именовања Комисије

10.12.2024.

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Наташа Голубовић, редовни професор Општа економска теорија Економски факултет у Нишу	ментор

	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
2.	Др Марија Џунић, редовни професор Општа економска теорија	Економски факултет у Нишу	члан
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
3.	Др Гордана Марјановић, редовни професор Општа економија и привредни развој	Економски факултет у Крагујевцу	члан
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

У Нишу, 25. 12. 2024.